

شناسه	قانون	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۰/۰۳/۳۰
عنوان موضوع	بررسی وضعیت تولید شیر خام استان و مشکلات دامداران در فروش شیر تولیدی		
مرجع طرح موضوع	اتحادیه دامداران استان		
شرح موضوع	<p>در حال حاضر استان خراسان خراسان جنوبی با جمعیت دام سنگین (گاو و گوساله) حدود ۶۰ هزار رأس و تولید شیر خام روزانه حدود ۲۵۰ تن ظرفیت مناسبی جهت ایجاد ارزش افزوده برای استان می باشد که از میزان ۲۵۰ تن شیر خام تولیدی استان روزانه حدود ۱۲۰ تن توسط مراکز جمع آوری شیر و کارخانجات فرآوری لبنی استان جمع آوری می گردد که بیش از ۸۰ درصد آن جهت فرآوری به سایر استان های کشور منتقل و دامداران جهت حمل باید هزینه های گزاف را متحمل شوند.</p> <p>همچنین به خاطر مشکلات سرراه دامپروری ظرفیت بعضی از واحدهای دامداری خالی و یا بعضاً در حالت نیمه تعطیل می باشد و مجتمع های گاو شیری که در استان جانمایی شده هنوز به بهره برداری کامل نرسیده که نشان دهنده توان بالقوه استان جهت تولید حداقل ۵۰۰ تن شیر خام روزانه می باشد.</p> <p>کارکرد صنایع لبنی استان و تولید با ظرفیت پائین در این کارخانجات باعث شده است دامدار به دلیل فسادپذیری شیر مجبور به ارسال شیر خام به سایر نقاط کشور و در نتیجه تحمیل هزینه های حمل و فروش زیر قیمت به دلیل افت کیفیت شود.</p> <p>پرداخت مدت دار وجه شیر خام توسط کارخانجات به واحدهای دامداری از یک طرف و افزایش چندبرابری قیمت نهاده های دامی از طرف دیگر باعث کمبود نقدینگی در واحدهای گاوداری و در نتیجه اقدام دامدار به حذف دام های مولد و شیرده شده است که این امر صنعت گاو شیری استان و صنایع وابسته را در آینده نزدیک با بحران شدید مواجه خواهد نمود. از این رو پیگیری اجرای قانون، ماده ۲۰ قانون نظام جامع دامپروری و ماده ۳۳ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی که تأکید بر خرید تضمینی شیر خام دارد می تواند راه گشا باشد.</p>		
ایرادات و مشکلات مطروحه	<ul style="list-style-type: none"> - خروج بیش از ۸۰ درصد شیر خام از استان جهت فرآوری به سایر استان های کشور و بی بهره ماندن استان از ظرفیت ایجاد اشتغال و ارزش افزوده این محصول - تحمیل هزینه های بالای حمل بر دامداران - خالی ماندن ظرفیت بعضی از واحدهای دامداری و یا در حالت نیمه تعطیل بودن آنها - عدم به بهره برداری رسیدن کامل مجتمع های گاوشیری که در استان جانمایی شده است - کارکرد کارخانجات شیر و فرآوری لبنی استان با ظرفیتی کمتر از ظرفیت اسمی که باعث خام فروشی و ارسال شیر خام توسط دامداران به سایر نقاط کشور شده است. - کارخانجات شیر و فرآورده های لبنی استان به منظور تولید شیر یارانه ای به بهره برداری رسیده اند که توان تولید چند فرآورده محدود را داشته به همین دلیل در بازار رقابت با صنایع بزرگ که سبد غذایی کامل را عرضه می کنند توان رقابت ندارند. - افزایش قیمت نهاده های دامی - پرداخت وجه شیر خام توسط کارخانجات معمولاً چندماهه بوده که باعث کمبود نقدینگی در واحدهای گاوداری و در نتیجه اقدام دامداران به حذف دام های مولد و شیرده شده که صنعت گاو شیری استان و صنایع وابسته را در آینده نزدیک با بحران شدید مواجه خواهد نمود. 		

<p>- دامداران استان نسبت به دامداران سایر نقاط کشور به واسطه دوری از استان های تولید کننده علوفه و مبادی ورودی کشور هزینه بیشتری جهت خرید و تأمین علوفه پرداخت می کنند.</p> <p>- عدم اجرای ماده ۲۰ قانون نظام جامع دامپروری در خصوص خرید تضمینی شیر</p> <p>- عدم اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی که تأکید بر قیمت تضمینی علاوه بر خرید تضمینی شیر خام دارد.</p>	
<p>سی و ششمین جلسه کمیته کارشناسی شورای گفتگوی استان با دستور جلسه " بررسی میزان تولید شیر خام استان و مشکلات دامداران در فروش شیر خام " در روز یکشنبه مورخ ۲۳ خردادماه در محل سالن جلسات اتاق بازرگانی بیرجند برگزار گردید.</p> <p>غریبی - مدیرعامل اتحادیه دامداران استان با شرح مختصری از وضعیت تولید شیر خام استان بیان داشت: شیر خام تولیدی استان روزانه ۲۵۰ تن می باشد که از این میزان حدود ۱۲۵ تن توسط مراکز جمع آوری و کارخانجات شیر خام جمع آوری و مابقی به صورت خود مصرف جهت مصارف روستایی، فروش در شهر به صورت لبنیات سنتی و .. بوده است. مدیرعامل اتحادیه دامداران استان اظهارداشت روزانه حدود ۱۲۵-۱۲۰ تن شیر خام به کارخانجات شیر استان تحویل می گردد که بخشی از این شیر نیز توسط برخی از این کارخانجات به صورت فله از استان خارج می گردد. غریبی در ادامه میزان شیر فراوری شده در استان را حدود ۲۰ تن اعلام نمود و افزود مابقی شیر خام از استان خارج می گردد. مدیرعامل اتحادیه دامداران استان عمده فروش شیر خام استان را به پگاه مشهد و گناباد اعلام نمود و افزود بخشی نیز به صباح گنبد و سایر کارخانجات خراسان رضوی از قبیل پالود نیشابور به فروش می رسد.</p> <p>مدیرعامل اتحادیه دامداران استان مشکل اساسی خروج شیر خام از استان را ضعف کارخانجات فرآوری استان اعلام نمود و خواستار تمرکز و تجمیع سرمایه و امکانات روی یک مجموعه با اخذ تعهدات و تضامین جهت تولید حداقل ۱۰ فرآورده لبنی شامل حداقل سه نوع پنیر (پنیر لاکتیکی، پنیر UF و پنیر پیتزا) شد و افزود تولید محصولات با ماندگاری بالا از قبیل شیر استریل یا شیرخشک نیز جهت جمع آوری شیر خام استان ضروری است. و در ادامه بر اهلیت سنجی مجموعه فوق الذکر و اخذ تعهدات لازم به منظور متعهد شدن کارخانه جهت تولید به اندازه ظرفیت اسامی (حداقل به مدت ده سال) در قبال دریافت تسهیلاتی که از سوی استان به عنوان سرمایه ملی تخصیص داده می شود تأکید نمود.</p> <p>پیگیری در خصوص "خرید تضمینی شیر خام" براساس ماده ۲۰ قانون نظام جامع دامپروری کشور و ماده ۳۳ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی از دیگر درخواست های مدیرعامل اتحادیه دامداران استان از طریق شورای گفتگوی ملی، در این جلسه بود</p> <p>در پایان باتوجه به موارد مطروحه در جلسه و نظرات کارشناسی حاضرین، پیشنهادهای به شرح ذیل ارائه گردید.</p>	<p>جمع بندی جلسه کارشناسی به تاریخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۳</p>
<p>۱. مقررگردید گزارش کامل تولید شیر خام استان، موانع و مشکلات فروش شیر خام و پیشنهادات اتحادیه دامداران استان در جلسه شورای گفتگوی استان مطرح گردد</p> <p>۲. مقررگردید با استناد به مواد ۲۰ قانون نظام جامع دامپروری کشور و ماده ۳۳ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی، بحث خرید تضمینی شیر خام از طریق شورای گفتگو در سطح ملی پیگیری گردد.</p>	<p>پیشنهادات</p>
<p>- مکاتبه مدیرعامل اتحادیه دامداران استان در خصوص آمار تولیدی شیر خام استان و انعکاس مشکلات دامداران جهت طرح در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی (نامه شماره ۱۴۰۰/۱۴۸/۵۹۴ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۳۰)</p> <p>- ماده ۲۰ قانون نظام جامع دامپروری کشور :</p>	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>

به منظور حمایت از تولید محصولات اساسی دامی و ایجاد تعادل در نظام تولید و جلوگیری از ضایعات محصولات دامی و ضرر و زیان دامداران، دولت موظف است همه ساله خرید گوشت مرغ، گوشت قرمز، تخم مرغ (خوراکی و نطفه دار) و شیر را براساس قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی مصوب ۱۳۶۸/۶/۲۱ و اصلاحات بعدی آن، تضمین نماید .

- ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی:

از تاریخ تصویب این قانون، علاوه بر اجراء قانون خرید تضمینی محصولات کشاورزی، در قالب بودجه‌های سنواتی و اعتبار مصوب، سیاست قیمت تضمینی نیز برقرار می‌شود. تولیدکنندگان محصولات کشاورزی می‌توانند محصولات خود را در بازار بورس تخصصی کالای کشاورزی عرضه نمایند. در صورت کاهش قیمت بورس نسبت به قیمت تضمینی اعلام شده از سوی دولت، مابه‌التفاوت آن توسط دولت به تولیدکنندگان پرداخت می‌گردد. وزارت جهاد کشاورزی مکلف است هر ساله متناسب با شرایط تولید و بازار، محصولات تحت سیاست خرید و قیمت تضمینی را انتخاب و اعلام نماید. آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

- آیین‌نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی:

- مکاتبه سازمان جهاد کشاورزی استان (نامه شماره ۱۴۰۰/۲/۳۴۱.۳ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۲۷) در خصوص ارائه پیشنهادات در ارتباط با خرید تضمینی شیر